

ingediend op **1571** (2022-2023) – Nr. 2
9 maart 2023 (2022-2023)

Advies

van de Vlaamse Toezichtcommissie
voor de verwerking van persoonsgegevens

over het voorstel van decreet

van Cathy Coudyser, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose,
Marius Meremans, Karin Brouwers en Manuela Van Werde

over de verwerking van persoonsgegevens
door publiek vzw in het kader van de
uitvoering van een Vlaamse vrijetijdspas

Documenten in het dossier:
1571 (2022-2023) – Nr. 1: Voorstel van decreet

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/026 van 6 maart 2023

over

tekst	Voorstel van decreet
van	van het Vlaams Parlement
titel	over de verwerking van persoonsgegevens door publiek vzw in het kader van de uitvoering van een Vlaamse vrijetijdspas
roepnaam	(decreet Vrijetijdspas)
datum	zoals ingediend bij het Vlaams Parlement op 8 februari 2023 ¹

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies bij hoogdringendheid van mevrouw Liesbeth Homans, voorzitter van het Vlaams Parlement, van 14 februari 2022, ontvangen door de VTC op 15 februari 2022;

Gelet op de behandeling op de zitting van 6 maart 2023;

Brengt op 6 maart 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De voorzitter van het Vlaams Parlement (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een voorstel van decreet *over de verwerking van persoonsgegevens door publiek vzw in het kader van de uitvoering van een Vlaamse vrijetijdspas* (hierna "het Ontwerp").

¹ Stuk 1571 (2022-2023) – Nr. 1.

2. Het advies werd gevraagd bij hoogdringendheid die als volgt werd gemotiveerd:

“De hoogdringendheid steunt op de vaststelling dat de dienstverlening die publiek met de UiTPAS aanbiedt in het gedrang komt. Hiervoor heeft publiek nood aan toegang tot het rijksregister, en de federale overheid vereist voor deze toegang een voldoende juridische grondslag.

Met de UiTPAS-managers is hiervoor eind april als deadline gesteld. De UiTPAS-managers vormen een belangrijk forum voor de aansturing van UiTPAS. Zij zijn tewerkgesteld door de lokale besturen of regionale samenwerkingsverbanden die regelmatig samenkomen. De daar afgesproken timing dient te worden gerespecteerd. Ze is zo ingepast in de planning van meerdere partners. De hele dienstverlening van de lokale besturen is hieraan aangepast, net als de communicatie naar de doelgroep zelf.

Het voorstel van decreet dat voor advies voorligt vormt, in afwachting van het toekomstige decreet rond digitale transformatie dat de basis voor de werking van publiek zal vormen, deze juridische grondslag.”

3. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

4. De **vzw publiek** ontvangt al enkele jaren een subsidie van de Vlaamse Gemeenschap voor het ontwikkelen en beheren van een **Vlaamse vrijetijdspas, de zogenaamde UiTPAS**. De UiTPAS bestaat uit een programma van voordeelkaarten voor de toegang tot het Vlaamse vrijetijdsaanbod, met bijzondere aandacht voor mensen met een kansensatuut.
5. Op de kredieten van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023, begrotingsartikel HB0-1HBA2AA-WT, wordt een bedrag van 829.258,00 euro toegekend aan publiek vzw voor de uitrol van de UiTPAS in 2023.
6. Om de continuïteit van de UiTPAS-dienstverlening te verzekeren is een automatische koppeling met het **Rijksregister en het MAGDA-platform** nodig (MAGDA: maximale gegevensdeling tussen administraties). Het is immers op basis van die gegevens dat publiek **nagaat of bepaalde personen recht hebben op een kansensatuut en het bijbehorende kortingstarief**. De voorwaarde om toegang te krijgen tot die automatische koppeling is dat bepaalde essentiële elementen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens decretaal verankerd worden.
7. Het Ontwerp wil een wettelijke grondslag geven aan de bedoelde gegevensverwerking.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

8. De VTC had in 2022 al een advies verleend over een ontwerp van ministerieel besluit en daarbij volgende verbeterpunten geadviseerd:
- in artikel 1 § 4 het woord “betrokken” wijzigen in “betrokkenen” (luik 1);
 - de rechtvaardigingsgrond toevoegen aan het Ontwerp (luik 2);
 - de essentiële elementen binnen een jaar opnemen in decreet en het Ontwerp aanpassen aan het advies (luik 2);
 - het doeleinde opnemen in het Ontwerp (luik 3);
 - verduidelijken wat bedoeld wordt met “collectieve marketing” (luik 3);
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
 - geboorteplaats, geslacht en nationaliteit niet verwerken (luik 5);
 - “kansensatuut” definiëren (luik 5);

- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
 - de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).
9. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: de houders van een UitPAS;
- en dat het minstens de volgende gegevens betreft:
- identificatiegegevens waaronder het rijksregisternummer;
 - het al dan niet vallen onder een “kansenstatuut” (zie infra).
10. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

11. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
12. De toelichting vermeldt expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden, namelijk de vervulling van een taak van algemeen belang:
- “De uitvoering van de UitPAS is een taak van algemeen belang, die de Vlaamse overheid heeft opgedragen aan de vzw publiq op grond van artikel 47, §1, van het decreet houdende de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023, en die is uitgewerkt in de beheersovereenkomst die de Vlaamse overheid met publiq heeft gesloten. In ruil daarvoor ontvangt de vzw ook een subsidie. Om die taak van algemeen belang uit te voeren heeft de vzw publiq toegang nodig tot het Rijksregister.*
- De vzw publiq kan daarbij worden beschouwd als een overheid in de zin van artikel I.3, 6°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Die vzw is immers opgericht met het specifieke doel om te voorzien in behoeften van algemeen belang (namelijk het verbreden en verdiepen van de participatie aan kunst en cultuur), ze beschikt over rechtspersoonlijkheid en wordt voor meer dan de helft gefinancierd door de Vlaamse overheid, een lokale overheid of een andere instelling met een publieke taak.”*
13. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM², artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

² Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen³ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁴

14. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁵, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
15. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
16. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
17. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁶.
18. De VTC wijst erop dat er mogelijk ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de gezondheid van de betrokkenen.

³ Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁴ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GwH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GwH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GwH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁵ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁶ bv. GwH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GwH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GwH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

19. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9, AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9, WVG dat aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
20. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
22. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld (artikel 2, §2): de ontwikkeling, de uitrol en het beheer van de UiTPAS.
23. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

24. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
25. De vzw public werd opgericht met het specifieke doel om te voorzien in behoeften van algemeen belang (namelijk het verbreden en verdiepen van de participatie aan kunst en cultuur) en staat in voor de ontwikkeling, de uitrol en het beheer van de UiTPAS. Ze wordt aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke in artikel 2, §2 van het Ontwerp.
26. De vzw is een instantie als bedoeld in artikel 2, 10° van het e-govdecreet (artikel 1.3, 6°, bestuursdecreet). De VTC herinnert aan de verplichting die de AVG oplegt tot aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)⁷ als ook het e-govdecreet.

⁷ Zie:

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "CBPL")

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-04-2017.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243) (http://vtc.corve.be/docs/WP29_DPO.pdf)

27. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijke moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁸ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.
28. De VTC verwijst in dit kader naar de punten:
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
- 9) wanneer er op grote schaal gegevens van kwetsbare segmenten van de bevolking ingezameld worden of op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. KWESTBARE PERSONEN [criteria 5 en 7];
29. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁹.

5. **Minimale gegevensverwerking**

30. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
31. De **categorieën betrokkenen** zijn de volgende (artikel 2, §4, van het Ontwerp):
- de houders van een UitPAS voor de standaardtoepassing als spaar- en voordelenprogramma gekoppeld aan vrijetijdsactiviteiten;
 - de houders van een UitPAS met kansensatuut met het oog op een kortingstarief.
32. “Kansensatuut” wordt nu wel gedefinieerd in artikel 2, §1, 5° van het Ontwerp:
- “kansensatuut: het statuut dat recht geeft op een kortingstarief. Het kansensatuut blijkt ofwel uit het recht op een verhoogde tegemoetkoming overeenkomstig artikel 37, §19, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, ofwel uit de beslissing van een lokaal bestuur;”*
33. De **categorieën van persoonsgegevens** worden aangeduid in §5 van artikel 2:
- identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of het identificatie-
 - nummer van de sociale zekerheid;

⁸ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁹ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

- geboorteplaats en -datum;
 - geslacht;
 - nationaliteit;
 - hoofdverblijfplaats;
 - kansenstatuut.
34. De VTC beveelt aan om de gegevens geboorteplaats, geslacht en nationaliteit ofwel hun noodzaak voor verwerking te motiveren ofwel te schrappen.
35. Wat de **ontvangers** betreft: de volgende categorieën hebben toegang tot de gegevens volgens artikel 2, §3:
- personeelsleden, medewerkers en aangestelden van publiek;
 - personeelsleden, medewerkers en aangestelden van lokale besturen die gebruikmaken van de UiTPAS met het oog op het toekennen van de UiTPAS, het beheer en de toekenning van kortingen, en de verrekening ervan;
 - personeelsleden, medewerkers en aangestelden van eventorganisatoren met het oog op het controleren van de UiTPAS, en het toekennen van kortingen en voordelen.
36. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
37. De VTC is van oordeel behoudens wat hiervoor werd opgemerkt voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
38. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens in de zin dat gegevens worden opgevraagd bij het Rijksregister en bij de RSZ. §6 van het Ontwerp verplicht het opvragen bij de authentieke bronnen voor zover die bestaan.
39. Het is positief dat daarbij gewerkt wordt met dienstenintegratoren zodat de instanties niet meer persoonsgegevens krijgen dan nodig.
40. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden. Verder, wat de federale overheden betreft, met artikel 20 van de WVG en artikel 46 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van de Kruispuntbank van de sociale zekerheid dat de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité belast met het verlenen van een beraadslaging voor mededelingen van persoonsgegevens die de gezondheid betreffen, zoals opgelegd door artikel 42 van de wet van 13 december 2006 houdende diverse bepalingen betreffende gezondheid.
41. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
42. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
43. De **bewaartermijn** wordt vastgelegd in §7 van het Ontwerp: zodra de registratie als UiTPAS-houder wordt stopgezet, worden de gegevens van de betrokkene geanonimiseerd.
44. De VTC adviseert dat in de Toelichting aangegeven wordt waarom er voor anonimisering in plaats van vernietiging wordt gekozen.
45. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen.

6. Juistheid

46. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
47. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

48. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
49. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 48, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

50. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
51. De VTC wijst erop dat aangezien het mogelijk delicate gegevens en bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
52. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
53. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹³.

54. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁴.

55. In geval beroep wordt gedaan op een verwerker dan wijst de VTC op volgende vereisten:

- sluiten van een verwerkersovereenkomst;
- aanstellen van een DPO door de verwerker;
- aanwijzen van categorieën personen die toegang hebben en lijst bijhouden.

56. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren¹⁵.

III. BESLUIT

57. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- motiveren waarom er voor anonimisering in plaats van vernietiging wordt gekozen;
- geboorteplaats, geslacht en nationaliteit verantwoorden of niet verwerken;
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens;
- de transparantiemaatregelen uitwerken.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-03-07 22:27:19 +01:0
Reden: Ik keur dit document goed

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

¹⁵ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.